

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Az osztrák kivándorlók védelme.

Mint Bécsből jelentik, az osztrák kormány tegnap nyújtotta be a képviselőházban a *kivándorlók védelméről* szóló törvényjavaslatot. A javaslat 78 szakaszból áll s intézkedik a kivándorlók informálása és toborzása, a tengerentútra való szállításuk, az ügynöki intézmény és a szállítótársaságok üzemvitele, továbbá a kivándorlókat segélyező alap létesítése és a kivándorlási hatóságok dolgában és büntető intézkedéseket is tartalmaz.

A *kivándorlási szabadságot*, mint egyéni szabadságot, a javaslat semmiképpen nem korlátozza. Gondoskodni kíván azonban arról, hogy a lakosság az igazságnak megfelelő információt kapjon a külföldi viszonyokról. Ez részint az állami hatóságok, részint pedig e célra szolgáló intézmények és vállalatok útján történik. Ez intézmények és vállalatok azonban csakis a belügyminiszterium külön engedélyével működhetnek és korlátlan hatósági rendelkezésnek és ellenőrzésnek lesznek alávetve.

A *kivándorlók toborzását* a javaslat elvileg nem tiltja; sőt a *gaszdaságilag realis* toborzást általában megengedi. Ilyen toborzásnak tekintendő az, ha maga a vállalkozó, illetőleg oly egyén végzi a toborzást, aki tényleg abban a helyzetben van, hogy a megígért munkában vagy az ígért letelepítésben csakugyan részletheti a kivándorlókat. Az ily toborzás meghatalmazott útján is eszközölhető, de a meghatalmazottnak, ha hivatásszerűleg akar ezzel foglalkozni, belügyminiszteri engedélyre van

szüksége. *Telepesek* toborzásánál minden egyes esetben még a toborzás megkezdése előtt ki kell mutatni a törvényes jogosítványt. *Munkások* toborzásánál ez nem kötelező. De a hatóságnak minden egyes esetben jogában van a jogosítvány kimutatását megkövetelni, esetleg a toborzást betiltani. Jogában van továbbá az államhatalomnak mindennemű kivándorlási propaganda vagy toborzás eltiltása, ha a főnforogó körülmények arra vallanak, hogy a kivándorlók veszedelemnek vannak kitéve.

A kivándorlóknak *tengerentútra való szállítása* bizonyos meghatározott, a kivándorlás szempontjából fontos európa-kivüli országokba csakis a belügyminiszteriumnak bármikor visszavonható külön engedélye alapján eszközölhető. Kivándorlónak tekintendő ily értelemben minden fedélközi, illetőleg harmadosztálybeli, vagy a harmadik osztálylyal rendeleti uton egyenlőnek nyilvánított osztálybeli utas. A javaslat a tengerentútra való személyszállítási üzletnek ezt az ágát minden részében és minden vonatkozásában, így az ügynöki intézmény tekintetében is, teljesen aláveti az *állami beolvasásnak*. Ezzel nemcsak azt akarja elérni, hogy az utasok átszállítása a tengeren egészségi, erkölcsi, humanitási és technikai szempontból kielégítő módon történjék, hanem utját akarja állani bizonyos súlyos visszataszításoknak is, amelyek ez ideig az utasoknak a hajóstársaságok nyilvános és titkos ügynökei által történt toborzásánál fönntorogtak. Ilyen visszaélés az ügynökök által a provizióból eredő jövedelmük szaporítása végett üzött ki-

vándorlási propaganda, valamint a hajójegyekkel való üzérkedés.

Az *ügynökökre* vonatkozó legfontosabb intézkedések ezek: Az ügynöknek bármikor visszavonható külön miniszteri engedélyre van szüksége, osztrák állampolgárnak kell lennie, oly szállítótársaságtól kell meghatalmazással bírnia, amelynek működése meg van engedve és ötezer korona óvadékot kell letennie. A miniszteri engedély bizonyos meghatározott területre szól. Az ügynöknek hivatalos helyiségén *kivül* nem szabad alkalmazottakat foglalkoztatnia oly célból, hogy kivándorlókat toborozzon.

A szállítótársaságok a kivándorlókat csak *írásbeli szerződés* alapján szállíthatják. A szerződésnek föl kell ölelnie a szállítást és ellátást a hajórászállás helyétől, esetleg valamely gyülekezőhelytől a partraszállásig, illetőleg a kivándorlás célpontjáig. Az e tekintetben megállapított tarifához a belügyminiszter jóváhagyása szükséges. A törvényvel ellenkező megállapodások jogi érvényével nem bírnak.

Különös tekintettel van a javaslat a tengerentútra menő kivándorlók elszállásolására és ellátására a kikötőhelyeken, ahonnan az elszállítás történik. Az oly vállalatok, amelyek kivárolag ez elszállásolással és ellátással foglalkoznak, kivételnek az ipartörvény alól és ugyanoly intézkedéseknek vettetnek alá, mint a tengerentútra szállító vállalatok.

A kivándorlási mozgalmából üzleti hasznot húzó vállalatok kötelesek az államkincstárnak a kivándorlókról való gondoskodás költségei-

"A TENGERPART" TÁRCZÁJA.

A kulcs.

Írta: E. Haraucourt.

Október elseji napon történt. A híres párisi jósnő misztikus szentélyébe belépett egy fiatal ember; minden köszöntés nélkül, vagy bármi egyéb szó nélkül levetette a keztyűjét s a jósnő elé tartotta a pusztá tenyerét.

A Pythia megfogta a kezét, mielőtt azonban annak a vonalait tanulmányozta, figyelmesen megnézte a kliensét. Barna haju, magas, elegáns termetű, mintegy huszonhat évesnek látszó uri ember volt; az arczának kifejezése és orrának merész metszete, amely alatt kicsiny bajusz feketélt, arra a gascognei típusra emelkeztetett, amelynek örökkön élő mintaképe a kalandos, rajongó lelkű d'Artagnan. Megérzett azonban az arca vonásain, hogy fiatal kora ellenére is sok szenvedés és küzködés vésett reá mélységes emlékeket.

A jósnő — foglalkozásához képest nagy tapasztalatokkal és éleslátással bíró nő — néhány percig hosszan nézte ezt az arcot, aztán a tenyer tanulmányozásához fogott. Kétszer is, háromszor is felemelte tekintetét a tenyerről. A fiatal ember végre türelmetlenül megszólalt:

— Beszéljen.

Majd ezt füzte hozzá:

— Legkevésbé se képzelje, madame, hogy hiszek az ön művészetében. De ha némi bizalmat akar kelteni bennem, előbb bizonyítsa be, hogy a multamban is képes tényeket erről a tenyerről olvasni.

— Legyen, Kérem azonban, ne szóljon közbe, mert megjegyzéseivel, különösen, ha azok gunyosak, kizökkenhet a logikából. . . Nos tehát: foglaljon helyet. En önt huszonhat évesnek látom; foglalkozására nézve művész, vagy költő, esetleg zenész, mindenesetre azonban nagy lelki tulajdonságokkal és erősen lobogó szenvedélyvel megáldva. Jellemének fővonása az érzékenység és a büszkeség. Nem azt a fölületes büszkeséget értem, aminőt a hiu pozőrök csillogtatnak; hanem igazi, a szív mélyében gyökerező büszkeséget, amely sokkal nemesebb, semmint a hiuság mellette kifejlőd-hessék. Erős az érzéke önnek az igazság iránt, s amilyen mértékben gyűlöli a kétszínűséget az életben, éppen olyan ragaszkodó a művésze tisztaságához. Sok szenvedésben volt már része az életben. Fiatalon, talán tizenhárom éves korában súlyos betegség érte, amely csaknem elpusztította gyöngé szervezetét. De nem a betegségek vájnak nyomokat az emberbe; nem a test betegségei, ismétlem, hanem a lélek szenvedései. Az ön ifju lelkét ilyen szenvedések edzették meg. Már igen korán kezdte el a küzdelmet; előbb a szüleivel szemben, akik hétköznapi gondolkozású, vidéken lakó emberek s akik szerencsétlen égnek tekintették azt, hogy ön a művészpályára vágyakozott. Hu-

szonkét éves korában szakított szüleivel s feljött ide Párisba, ahol az élete új mederbe terelődött. . . Elmondjak mindent, uram?

— Igen.

— Az új helyzet nyugtalanító volt. A siker, a melyben ön föltétlenül bizott, nem váltotta be az ön reményeit: az első csalódást nyomon követte a második, a harmadik. A mindennapi kenyérgond hamar megmérgezte az ifju lelket, s az ambíciók a csalódás paraszánál megégették pillészárnyaikat. Ez két évig tartott; akkor aztán valami csattanós siker, a dicsőségnek egy vékony sugara hozott új életet a csüggedés homályába, s megszerezte önnek a pályája első alapkövét, amelyre már komolyabb reményeket építhet a hiu kártyaváraknál. . . Hanem az ön szive mélyébe más szenvedés váj éles barázdákat; ön szerelmes és szerencsétlenségére akadályokra bukkant. Az akadály a világ önző nézete, materiális fel-fogása, amely kevesli művészi ambícióit. . . Uram, van önnél valami tárgy, amely azé a hölgyé volt, akit szeret? Adja a kezembe néhány percze.

A mellénye belső zsebéből a fiatal ember apró selyemzsebkendőt vett elő; a kendő halvány rózsaszínű volt, s gyenge illatszer érzett rajta.

— Köszönöm, uram. . . A fiatal hölgy, akiről szó van, éppen olyan rajongó lelkű, mint ön. Szereti önt és szintén szenved, mert eltil-tották öntől. A szülei gazdagok, vagy előke-lőek, akik az önnel való házasságban semmi-

nek fedezésére bizonyos összeget fizetni. Ebből külön kivándorlási alapot fognak alkotni.

A kivándorlás a politikai hatóságok, illetőleg a rendőrség és legfelsőbb fórumban a belügyminiszterium felügyelete alatt áll. A belügyminiszterium tanácsadó organumaképpen külön *kivándorlási tanácsot* szerveznek. Ez a tanács az elnökön kívül — akit a miniszter nevez ki a miniszterium tisztviselői karából — legalább tizenkét tagból fog állani, akiket három esztendőre neveznek ki.

A törvény szerint súlyos büntetéssel sújtják a rosszakaratu toborzást és kivándorlásra való csábítást, a csalárd és hazug propagandát s a kivándorlóknak tiltott módon való toborzását.

Igen súlyos büntetéseket állapít meg a javaslat a *leánykereskedésre*.

A javaslatához csatolva van a *magyar, német és olasz* kivándorlási törvény.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A politikai helyzet.

Darányi Ignác beszéde.

Budapest, decz. 7. A Széll-kormány volt földmivelésügyi minisztere, Darányi Ignác, tegnap beszédet mondott budapesti második kerületi választóinak gyűlésén, amelyben megokolta a szabadelvű pártból történt kilépését. Hivatkozott Andrássy Gyula gróf, Széll Kálmán és Wlassics Gyula nyílt leveleire és kijelentette, hogy abban a felfogásban, amely e levelekben kifejezésre jutott, osztozik ő is. De a maga részéről is tett kijelentéseket. A leghatározottabban elítéli ő is az obstrukciót, amely kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi károkat okozott az országnak és helyesnek tartja a házszabályok mérsékelt szigorítását, de ezt békés pártközi egyezés útján, alkalmas időben kell keresztülvinni. *A képviselőház utolsó ülésén történt elnöki enunuciációt jogsértésnek tartja ő is és az így*

képen sem látják azokat a reményeket és terveket megvalósulni, amelyeket leányuk jövőjéhez fűztek. Az ön jötte keresztvonást húzott minden ambíciójukra. Látom az anyát, amint önnek adta a zsebkendőt emlékül; mert azt akarta, hogy ön legalább valami emléket vigyen magával attól, akit szeret. Az anya sir, sokat sir, mert sajnálja a leányát és önt is; női szíve részvételt van a szerelmesek iránt, de nem tehet semmit a férje akaratával szemben s a saját büszkesége ellen... Hanem látom a jövőben, hogy ő hívja önt vissza.

— Hogyan? Mit mond? Mi fog történni?

— Könyök, csunya köny! Hanem az apa és az anya mégis beleegyezésüket adják, ha könyök között is.

— Mikor?

— Egy év leforgása előtt.

— Súlyos eset következtében történik ez majd?

— Nagyon súlyos.

— Beszéljen?

— Elutazás, szakítás...

— Természetesen velem szökik a leány?

— Nem, egyedül megy, ön nélkül.

— De utólérem?

— Csak sokkal később éri el.

— Végre azonban mégis hozzám adják feleségül, nemde? Egy év leforgása előtt, mondja ön? Jól értettem?

— Tekintsen a kezére: a jövőd vékony vonalai között egy kulcsot látok. Mához egy

alkotott házszabályt nem ismeri el érvényesnek. Az orvoslásnak csak egyetlen egy módja van: a status quo antenak, a jogfolytonosságnak visszaállítása.

Belépés a szabadelvű pártba.

Budapest, decz. 7. Abaffy Ödön, volt néppárti képviselő, belépett a szabadelvű pártba. A párt elnökéhez, Podmaniczky Frigyes báróhoz intézett hosszabb levelében, amelyben belépését bejelenti, elítéli az obstrukciót és az egyesült ellenzék eljárását.

Az ellenzék örködik.

Budapest, decz. 7. Az egyesült ellenzék vezérbizottsága tegnap tanácskozást tartott, amelyen főként taktikai kérdésekkel foglalkoztak. Elhatározták, hogy péntektől kezdve az ellenzék *permanens örökséget tart fenn a fővárosban*, nehogy a kormány a képviselőház ülésének hirtelen összehívásával meglepetést készítsen elő.

Népgyűlések mindenfelé.

Budapest, decz. 7. A holnapi ünnepnapon ismét mintegy *harmincz helyen* lesz népgyűlés az ország különböző részeiben. A gyűlések részint ellenzékiek, részint kormánypártiak lesznek. Szatmáron Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter fog beszámolót tartani. Tisza István gróf miniszterelnök legközelebb valószínűleg szintén ellátogat valamelyik vidéki városba, még pedig vagy Iglóba, vagy pedig Marosvásárhelyre.

A vasuti sztrájkbizottság pöre a királyi táblán.

Budapest, decz. 7. A királyi tábla ma folytatta a vasuti sztrájkbizottság pörének tárgyalását. Valamennyi vádlottat kihallgatták az öt táviratra vonatkozólag, amelyeket állítólag a vidéki vasutasoknak küldtek szét, hogy sztrájkra buzdítsák őket. Valamennyien kijelentették, hogy ezekről a táviratokról mitsem tudnak, ilyen táviratot a bizottság nem adott föl.

esztendőre ebben a kézben egy kulcs lesz; ezzel a kulccsal az imádottja lakására megy, s felzárja az ajtaját. A lakása egy nagy kertben lesz, Auteuil tájékán.

— Ismerem!

— Ön átsiet majd a kerten, s mindkét kezében virágot hoz. Reggel van. Az imádottja nem hallja a jöttét: alszik, mélyen alszik...

— Mielőtt ezt a boldogságot elérjük, nemde, heves küzdelmeink lesznek?

— Rettenetesen szenvednek valamennyien.

— Ő is?

— Kevésbé, mint a többiek, s mint ön.

— Annál jobb!

— Ne reménykedjék azonban tulságosan.

— Hogyan? Hiszen az ön jóslatai csupán reményt nyújtanak.

— Mert nem szabad megölnünk a reményt.

— Tehát nem mondott el nekem mindent? Titkol előttem valamit? Beszéljen, beszéljen hát.

— Többet nem látok a jövőben.

Kezdetben a jósnő szavai nem egyeztek meg azzal, ami történt. A leány családja sokkal kevélyebben, mint valaha, megtöltötte a fiatal művésznék, hogy a házba járjon. Az anya és a leánya közt heves jelenet volt; az egyik megesküdött arra, hogy nem egyezik bele, a másik megesküdött, hogy nem mond le. Végre

Ezután a pörbeszédre került a sor. Baloghy György főügyész-helyettes hosszabb beszédben az elsőbíróság ítéletének megváltoztatását és a *vádlottak elítélését* kérte.

Porosz herceg a pápánál.

Róma, decz. 7. X. Pius pápa tegnap Albrecht porosz herceget ünnepélyes kihallgatáson fogadta.

Jaurès és Déroulède párbaja.

Páris, decz. 7. Jaurès és Déroulède között tegnap folyt le *Hendayeben* a pistolypárbaj. Az ellenfelek kétszer váltottak golyót, *sebesülés nem történt*. Minthogy a spanyol kormány nem engedte meg a párbaj megvívását spanyol területen, a francia kormány Déroulèdenek, aki tíz évi számkivetésre van ítélve, *salvus conductust* adott, hogy francia területen vihassa meg a párbajt Jaurès-val. Déroulède automobilon érkezett meg a párbaj színhelyére. *A párbajt nagyszámu francia és spanyol közönség nézte végig, köztük több tényképész. Déroulède a párbaj után automobilon rögtön San-Sebastianba utazott.*

Az innsbrucki események utójátéka.

Innsbruck, decz. 7. Nadanowski hadapród-tiszthelyettes, aki a legutóbbi zavargások alkalmával azt a szakaszt vezényelte, amely Pezsei festőművészt lezsúrta, a katonai törvényszék *több hónapi fogságra ítélte.*

A háború.

Tokio, decz. 7. A Port-Arturt ostromló hadsereg főhadiszállásának hivatalos jelentése szerint a japán csapatok a 203 méter magas dombon hajógyukat helyeztek el, melyeknek tüze lehetetlenné teszi az orosz hajóknak azt, hogy továbbra is a Pajusang erőd védelme alatt maradjanak. A főhadiszállás e hó 3-iki

legcélszerűbbnek vélték, ha elutaznak Párisból. Január havában elutaztak Sziciliába, Görögországba, Egyiptomba. A leány titkon levelet küldött a kedvesének. Márcziusban aztán hirtelen megszakadt a levelezés. A fiatal ember azt hitte, megcsalták; a bizonytalanság két hónapig tartott. Akkor aztán az anya aláírásával ez a rettenetes távirat érkezett váratlanul:

«Leányom nagyon beteg és önt kívánja látni; jöjjön azonnal.»

A művész Kairóba sietett — éppen jókor érkezett, hogy a haldokló utolsó sóhaját hallja. A szülők, immár mit sem tagadva meg, beleegyeztek abba, hogy leányuk halálos ágyán a művész feleségévé legyen... Szegény gyermek semmit sem árult el a leveleiben arról a betegségről, amelyet maga okozott önmagának; nem akarta feldulni a távolban levő nyugalmát. Különben sem hitte, hogy a halál közeledik hozzá, mignem egy napon menthetetlennek ismerték fel az állapotát...

Kezét az övébe téve halt meg; egyetlen szó nélkül, csak az ajkán játszott gyöngye mosoly. Holttestét felhozták Párisba és eltemették az auteuili temetőbe, a családi kriptába. És október elsején reggel a halott völgyéne, mindkét kezében virágokkal, átsietett a temető kertjén, — kis kulcsot hozott magával, amelyet az anya adott át neki s amely a családi kriptá ajtaját zárta.

Az imádottja nem hallja a jöttét: alszik, mélyen alszik...

kelettel jelenti, hogy a hajóágyuk megkezdtek az ellenséges hajók bombázását. A *Pobjeda* pánczéloshajót hatszor, egy másik hajót, amely a *Retvizan* típusa szerint van építve, tizenhatszor találtak el az ágyugolyók. A többi hajót is sok ágyulövés érte. E hó 5-én az ágyuzást folytatták és a *Pobjedát* hét, a *Retvizán* és *Pereszvet* hajókat tizenegy lövés érte. Délután a japánok golyói a Pajjusangjeródtól délre fekvő raktárt érték, mire borzasztó robbanás következett be s ebből kifolyólag órákig tartó tűz támadt. Ugyanezen a napon folytatták a japánok az ellenséges hajók bombázását. A *Pereszvet* hajót kétszer érte golyó. Két más hajót szintén két golyó ért, mire azokon egy óráig tartó tűz ütött ki. A Sungsusang és az attól keletre fekvő erődök ellen a műveleteket a lefolyt napokban folytatták. E hó 4-dikén két 36 mm. kaliberű ágyu esett Erlungsián közelében a japánok kezébe.

Tokio, decz. 7. A port-arturi helyzet kikutatására küldött kémek jelentése szerint a várban már érezhetővé kezd válni, hogy nincs elegendő legénység. Azt hiszik, hogy a legközelebbi általános ostrom döntő lesz. Mikor fog ez az ostrom megkezdődni, még nem tudják.

London, decz. 7. Az oroszok az éjjeli támadásokat a 203 méter magas domb ellen megújították, de kénytelenek voltak nagy veszteséggel visszavonulni. Az oroszok állítólag háromezer embert vesztek, midőn a domb visszavételét megkísérelték.

London, decz. 7. A Reuter-ügynökségnek táviratozzák: Oku tábornok jelentése szerint az egész arcvonalon nagy csatározások folynak. Eddig az oroszok vannak veszteségben.

Szent-Pétervár, decz. 7. Szaharov tábornok jelenti tegnapi kelettel: A mai nap folyamán nem érkezett hozzám semmiféle jelentés, hogy az ellenséggel összeütközés történt volna. Daczára, hogy nagy hideg van és éjjel fagy, csapataink, mint-hogy barlangokban laknak, nem szenvednek a hidegtől. Meleg étel is bőven van. Még eddig egy halálos kimenetelű megfagyás sem történt.

Szent-Pétervár, decz. 7. Egy Mukdenből érkező távirat szerint a japánok megkísérelték *Rennenkampf* tábornokot bekeríteni, de ez azt ügyes csellel meghindította. A japánok vesztesége körülbelül ezer ember. Mukden előtt naponta kisebb-nagyobb összeütközések vannak.

Szent-Pétervár, decz. 7. Mukdenből táviratozzák mai kelettel: A tunguzok harcvonalunkon áthatottak. Számos banda kinaiknak öltözve Telintől 100 kilométernyire van és vár az alkalmas pillanatra, hogy a vasúti vágányt és a hidakat szétrombolja. Megtették a szükséges óvintézkedéseket.

Szent-Pétervár, decz. 7. A *Ruszköze Szlovó*-nak jelenti *Vladivosztozkából*: Egy Sanghajból ideérkezett hajó kapitánya azt beszéli, hogy az *Adzuma* japán pánczélos czirkálóhajó a Miaotao-szigetek közelében aknába ütközött és elsüllyedt. Az *Adzumát* 1899-ben bocsátották vízre, tonnatartalma 9500, sebessége 20 fonál; tüzérsége négy darab 20 centiméter kaliberű, tizenkét

darab 15 centiméteres kaliberű ágyuból és huszonnégy gyorstüzelő ágyuból állott. Azonkívül öt torpedó-ágyuja volt.

Óriási vihar.

Brest, decz. 7. A partok mentén huszonnégy óra óta óriási vihar dühöng. Több matróz eltűnt; azt hiszik, hogy a vihar a tengerbe sodorta őket. Attól tartanak, hogy a tengeren sok hajó szerencsétlenül járt. A nagy vihar következtében a *Pranzetelni* orosz torpedóhajó kénytelen volt Camoret kikötőjébe menekülni. Tegnap délelőtt a hajó fel akarta vonni a horgonyát, de fel kellett adnia e szándékát.

Egy sikkasztó letartóztatása

Budapest, decz. 7. Az itteni rendőrség letartóztatta Füzy Dezső volt magánhivatalnokot, aki a gyulafalvi erdőipar-részvénytársaság kárára nagyobb sikkasztást követett el és azután megszökött.

Elgázolta a vonat.

Kecskemét, decz. 7. Farkas János 48-as honvédtisztet a lajosmizsei vonat tegnap elgázolta. Az öreg ur holttestét darabokban szedték ki a vonat kerekei közül.

Halálra ítelt osendőr.

Debrecsen, decz. 7. A hadbíróság halálra ítélte Szecskó János csendőrt, aki májusban egy tizenégy esztendő leányt szerelemből agyonlőtt.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva* 6. szám és a *Corsia Deák* 34. szám alatt levő dohánytőzsdében (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Lapunk legközelebbi száma Mária fogantatásának ünnepe miatt pénteken, e hó 9-én délután jelenik meg.**

— **József főherceg mint műbarát.** A m. kir. honvédfőparancsnokság budai palotája József főhercegnek egy újabb ajándékával gazdagodott. Ez az ajándék *Glock* Tivadar Mollináry-ezredbeli tényleges állományu főhadnagynak hatalmas képe, mely a nagyváradi 37. gyalogezredet örökíti meg abban a pillanatban, amikor a hochkirchi csatában a porosz hadállást megkerülve, *Károlyi* Antal gróf vezérőrnagy parancsnoksága alatt ostrommal beveszi az ellenséges tüzeréggel ellepett magaslatokat. A festmény kompozíciója lebilincselő, a vezér alakja a *Károlyi*-család képtárában levő arckép után készült.

— **A városi képviselőtestület** e hó 9-én délután hat órakor ülést tart a következő napirenddel: *Nyilvános ülés*: Az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, indítványok és interpellációk. Kérelem az adminisztratív indennitásra az 1905. évi első negyedére. Kormányzói átirat egy telek vétele ügyében. Egy-egy tagnak a pénzügyi és agrárbizottságba és két tagnak az egészségügyi bizottságba való választása. *Zárt ülés*: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Egy

városi szolga kérvénye véglegesítése iránt. A városi állandó bizottság indítványa egy városi díjnoknak adandó segély iránt. Indítvány egy tanítónak magasabb fizetési osztályba való kinevezésére. Indítvány iskolai ösztöndíjak iránt. Az iskolaszéki tanács négy ideiglenes tanítónak véglegesítését és két tanítónak magasabb fizetési osztályba való kinevezését indítványozza. A Scarpa-féle alapítvány kamatainak szétosztása. Kérvények kegydíjak és segélyek adása iránt.

— **A városi állandó bizottság** tegnap délben ülést tartott *Vio Ferencz* dr. polgármester elnöke alatt. Jelen volt kilencz bizottsági tag. A nyilvános ülésen a választási felszólamlások előadójává egyhangulag *Dall'Asa* Szaniszló drt választották meg. A községi vízvezetéknek több helyen való bevezetésére 4000 korona póthitelt szavaznak meg. *Cicigoi* tanár kérvényét aziránt, hogy neki a *Via Macellóban* levő házán eszközölt javításokért, melyek az abban az utcában épített gyalogjáró miatt váltak szükségessé, kártérítés adassék, visszautasítják. A zárt ülésen *Müller* Lipót magánzót felvették a város kötelékébe. Egy másik kérvényt a város kötelékébe való felvétel iránt elutasítottak. Az alközségek világítását a legelőnyösebb ajánlattevőnek, *Susmel* Viktornak ítélték oda s egy városi díjnoknak 40 korona jutalmat szavaztak meg. A napirend többi pontjait a jövő ülésen fogják tárgyalni. Az ülés 1/2 óra-
kor ért véget.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság csütörtökön, e hó 8-án, a következő tengeri kirándulásokat rendezi: *Ikába* és *Lovranába* a *Sava* hajóval 2 és fél órakor, érintve odamenet *Voloszkát* és *Abbáziát*. Visszatérés *Ikából* 5 és fél órakor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenkint. — *Abbáziába* a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4 és az utolsó 5 órakor. Az utolsó hajó *Abbáziából* este 6 órakor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenkint.

— **A Pannonia elindulása.** A *Pannonia* Cunard-gőzös holnap délelőtt tizenegy óra felé fog körülbelül 2000 kivándorlóval elindulni New-Yorkba.

— **A Voce del Popolo-t elítélték.** Tegnap délelőtt ment végbe a helybeli törvényszéknél a tárgyalás *Martich* Angelo a *La Voce del Popolo* kiadótulajdonosa ellen az 1847. XVIII. törvényezikk II. fejezetének 30-dik paragrafusába ütköző több rendbeli sajtóvétség elkövetése miatt. Elnök *Thierry* Lajos lovag. A vádat *Rákosi* Imre dr. királyi ügyész képviseli. A vádlott védője *Bellen* András dr.

A tárgyalás megnyitása után az ügyész felolvassa a vádiratot, megnevezi az inkriminált cikkeket és kéri a vádlott *Martich* Angelo megbüntetését.

Bellen dr. védő indítványozza, hogy az inkriminált cikkeket olvassák fel, amit *Rákosi* ügyész ellenez.

Az elnök kérdésére *Martich* azt feleli, hogy nem érzi magát bűnösnek, miután az inkriminált cikkek csak megtörtént és való tényeket tartalmaznak, politikai vonatkozás nincs bennök. Felemlíti, hogy egy helybeli magyar lap is közöl politikai vonatkozású cikkeket anélkül, hogy az előtt kaucziót letette volna. Ő ugyan nem tud magyarul, de az illető cikkek czimeiből ítélve, azt hiszi, hogy azok politikai tartalmúak.

Rákosi ügyész fentartja, hogy a *Voce* inkriminált cikkei politikai irányúak. A *Voce del Popolo*, noha már kétszer volt sajtóvétség miatt büntetve, folytatja politikai cikkek közlését, amit nemcsak a czimek, de a tartalom is bizonyít. Kéri, hogy *Martich*ot sajtóvétségben bűnösnek ítéljék és a 31. paragrafus alapján megbüntessék.

Az elnök a védőnek adja át a szót.

Bellen dr. hosszabb beszédben rámutat arra, hogy a *Voce del Popolo* sem irt mást, mint a többi helyi lap és hogy védelemre jö-hiszemüleg járt el és nem gondolta, hogy az inkriminált cikkekkal politikát üz. Hivatkozik a bírák pártatlanságára és belátására és kéri védelemnek felmentését.

A törvényszék erre tanácskozára vonult vissza és ennek végeztével az ítélet kihirdetését ma délelőtre tűzte ki.

A ma kihirdetett ítéletben a törvényszék **Martich** Angelót, mint a *Voce del Popolo* kiadótulajdonosát, óvadék nélkül elkövetett többrendbeli politizálás miatt az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 300 korona jó és 100 korona mellékbüntetésre ítélte.

Bellen dr. védő főlegbezzett a vétség helytelen minősítése miatt, **Rákosi** dr. ügyész pedig a büntetés súlyosbitása végett.

— **Román buza kikötőkben.** Ma délután egy órakor érkezett meg **Brailából** 500 tonna buzarakománnyal a **Dalmazia** Lloyd-gőzös. A hajó utja a rossz időjárás miatt a rendesnél hosszabb ideig tartott.

— **Ujabb Laplata-tengeri szállítványok.** E hó 20-ika körül még 6—7 nagyobb gőzös megérkezését várják La Platából, melyek együttesen 20,000 tonna tengerit fognak hozni. Az első hajó, melyet idevárnak, az **Ida** olasz gőzös.

— **A városi színházban** tegnap **D'Annunzio** Gábornak **Jorio** leánya című drámáját adták telt ház előtt. A darab nagy sikert aratott. A szereplők között különösen **Berti**, **Varini** asszony és **Lollo-Strini** asszony tünnek ki játékukkal. Ma este **Maupassant** és **Normand Musette** című három felvonásos drámája kerül színre, melyet a **Tombola** című bohózat fog követni. Az előadás este nyolcz órakor kezdődik.

— **Maróthy Ferencz eltűnése.** Lapunk múlt hó 29-iki számában közöltük, hogy **Hargotics** Lukács ó-piski lakos azt írta a fiumei rendőrségnek, hogy a Fiuméből eltűnt **Maróthy** Ferenczet, kit személyesen ismer, Ó-Piskin látta és vele egy ottani kocsmában beszélt. A fiumei rendőrség felkérte az ottani elöljáróságot, hogy **Hargotics** Lukácsot hallgassák ki, mit tud a dolgról. **Hargotics** azt az állítást, hogy **Maróthy** látta, fentartotta és azt fűzte még hozzá, hogy **Maróthy** a kocszmából egy csendőr társaságában távozott. A rendőrség most ennek a csendőrnek kilétét fogja megállapítani, hogy attól ebben az ügyben felvilágosítást nyerjen.

— **A Művezetők országos szövetsége** ma este nyolcz órakor a Via Ruotában levő Pilseni sörcsarnokban tartja meg havi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Az elnökség jelentése. 3. A rokkantság és öregség esetén való segélyek tárgyalása. 4. Indítványok és interpellációk. Az elnökség kéri a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

— **Kitiltott kivándorlási ügynök.** Megirtuk, hogy elfogták Budapesten **Lovich** Gézá, egyik brémai hajóstársaság ügynökét, akit kivándorlásra való csábítás és egyéb bűnök miatt el is ítélték. Büntetésének kitöltése után eltolonczolták a fővárosból s most a főkapitány végzést hozott, amelyben **Lovich**ot tiz évre kitiltja a főváros területéről.

— **Hajóösszeütközés.** **Hamburgból** jelentik, hogy az angol **Grace** az Alsó-Elbénél való bemenetelnél összeütközött a kifelé haladó **Pallással**, mely a **Neptun** társaság tulajdona. A **Pallas** nyomban sülyedni kezdett. Mindazonáltal sikerült gyorsan sekélyebb vizekre kivonulni, ahol nem gátolta a rendes hajójáratokat. A **Grace** is súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Felolvasás.** Tegnap este a Fenice-színházban **Labriola** Artur nápolyi egyetemi tanár nagyszámú közönség előtt felolvasást tartott *La prima reazione proletaria* (Az első proletár reakció) czimen. Az érdekes felolvasást mindvégig feszült figyelemmel hallgatták és végül a felolvasót zajos ovációban részesítette a nagyszámú közönség.

— **Hajótöröttek szenvedései.** Anglia északnyugati partjainak közelében, a Queen-csatornában két angol hajó összeütközött. Az egyik a **Blanche** nevű liverpooli kis tehergőzös volt, a másik a 66-os számú londoni szállítóhajó. A ködös időben a két hajó egymásnak futott és a 66-os gőzös olyan erővel furta meg orrával a **Blanche**-ot, hogy az rögtön sülyedni kezdett. A hajó személyzete a mentőcsónakra szállt, amelyet a nyugtalan hullámok kisodortak a nyílt tengerre. A new-brightoni és a formby-i mentőállomásról rögtön bárkák siettek a hajótöröttek segítségére, de már azok kint bolyogtak a nyílt tengeren. A szerencsétlenséget okozó 66-os gőzös is úgy meg volt sérülve, hogy vontatni kellett Liverpoolig. A **Blanche** személyzete hét teljes óráig vergődött kint a hullámokon. Csónakjuk háromszor fölfordult és hét ember a vízbe fullt. Köztük volt a hajó kapitánya is. Csak kettő menekült meg a szerencsétlenek közül: a második gépész és egy matróz. Ezek is halálra fáradva, félig megfagyva jutottak partra a mentőcsónakkal, amelyet óriási erőfeszítések árán sikerült megfordítaniok. A csónak fenekén magukkal hozták két szerencsétlen társuk holttestét is.

Az **Isleborough** amerikai dereglye hét emberből álló legénységét borzasztó szenvedések után az **Atholl** angol gőzhajó mentette meg az Atlanti-océán közepén. **Watt**, az **Atholl** kapitánya a megmentettek közlése nyomán a következő jelentést tette: Az **Isleborough** november 9-én indult el diófarakománnyal Havannából, de néhány nap múlva forgószél rohanta meg, még pedig oly váratlanul, hogy vitorláit nem vonhatta be. A vászon rögtön rongyokra foszlott, míg a hatalmas hullámok ide-oda dobálták a hajót és végül el is öntötték. Éjjel a rohanó víztömegek végkép megrongálták a hajót, melyen végül lyuk is keletkezett. Pillanat alatt vízzel megtelt orra előrehajolt és csakis farakománya akadályozta meg az elsüllyedést. A legénység mindent kidobott a hajóból és végül a fedélzet legmagasabb helyére menekült. Késerves hideg uralkodott, a vihar havat és jeget szórt a didergőkre. A hajótörötteknek nem volt ivóvízüik és élelmiszerkészletük is csupán néhány doboz befőtt gyümölcsből állt. A következő napon nagy gyötrelmek után az **Atholl** megmentette őket.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Felolvasás kiviteli kérdéseinkről.** A budapesti kereskedelmi muzeum nagy gyakorlati értékkel bíró felolvasásokat rendez az utóbbi időben, amelyek kiviteli kereskedelmünk homályos részleteit vannak hivatva felderíteni. E felolvasások sorozatában előkelő helyet foglal el **Zerkovits** Emil tegnapi előadása, mely egyrészt általános kiviteli kérdések s másrészt az amerikai Egyesült-Államok kiviteli viszonyainak ismertetését célozza. A felolvasást előkelő közönség hallgatta végig, köztük ipari és kereskedelmi életünk kiválóságai és a kereskedelmi miniszterium több főtisztviselője. **Zerkovits** Emil felolvasásában mindenekelőtt arra utalt, hogy a hazai külkereskedelem pangása kötelességévé teszi gazdasági köreinknek, hogy a kivitel fokozása érdekében két évvel ezelőtt tartott kiviteli ankét fonalát ismét felvegyék és beható megvitatás után most már lehetőleg gyakorlati értékű intézmények létesítésére törekedjenek. Éppen az amerikai Egyesült-Államok kivitelének rohamos fejlődése és e fejlődésnek története azt bizonyítja, hogy ez a kivitel akkor vett legnagyobb lendületet, amikor gazdasági krízisek az amerikai belkereskedelem és ipar létét veszélylyel fenyegették. Amerikában a kiviteli kereskedelem két föltétele: az ipartermékek és nyersanyagok felismerése biztosítva lévén, az amerikai vállalkozó szelleme és minden nehézséggel szembe szálló bátorsága — folyton támogatva az ipari fejlődést elősegítő kiméletlen vámpolitikától — az Egyesült-Államok kiviteli kereskedelmének azt a fejlődését eredményezték, melyet ma méltán bámul a világ. De nemcsak bámulja a világ ezt a fejlődést, hanem ma már a fenyegető amerikai veszélylyel szemben a védekezés szükségét minduntalan hangoztatják. Kétségtelen azonban, hogy a legtöbbszór ajánlott európai vámunió utopisztikus kívánság lehet csak akkor, amikor azt látjuk, hogy az európai államok egymás között is az elzárkózottság és a mind szűkebbre fogott vámterületek politikájának hívei. De különben is a védekezésnek csak egyetlen módja van és ez az, hogy az európai államok is teljes erővel fejlesszék iparukat, a kiviteli piacokon vegyék fel a harcot az amerikai versenyyel, a hazai piacot pedig okos vámpolitikával és hasznos közgazdasági intézményekkel igyekezzenek megvédelmezni. Behatóan ismerte-e ezután a philadelphiai kereskedelmi muzeumot és az Egyesült-Államokba irányítandó kivitelünk fokozása czéljából több hasznos módot ajánlt — ismertette egyben az amerikai vámbecsüsök eljárását is. Kereskedelmi szakoktatásunk reformja tekintetében — különös tekintettel a kiviteli kereskedelemben működőkre — a világpiacok és forgalmi eszközök és utvonalak alaposabb oktatását ajánlotta. Végül konzuljainknak és szaktudósainknak kiviteli kereskedelmünk érdekében való működését ismertette, különösen is kívánatosnak tartván a konzuli közleményeknek tágabb körökben való ismertetését és a szaktudósítói intézmény helyett a gyakorlati téren működő hazai származású kereskedők és külföldi piacokon dolgozó kiviteli cégek megfelelő támogatását. Éppen az Egyesült-Államokkal való kiviteli kereskedelmünkben kiváló szükség volna erre, mert dacára annak, hogy számos hazai árucikk ott nagy mennyiségben volna elhelyezhető, kivitelünk Amerikába folytonosan csökken. Ezzel kapcsolatban leplezetlenül kritizálta kereskedelmi kormányunknak az elmúlt évek folyamán létesített intézkedéseit a kiviteli kereskedelem terén, kívánatosnak jelezvén a régóta ígért, de keresztülvitelre még nem került reformokat. — Az erős megfigyelésről és gyakorlati érzékről tanuskodó, másfélórás szabad előadást nagy tetszéssel fogadták és élénk eszmecsereben vitatták meg.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Hets A. Bécs. — Kostri C. Trieszt. — Weber M. Bécs. — Haas dr., Brüll dr., Szirányi G. Budapest. — Hoffer M. Hont-Tornya.

Deák szálloda. Morgante A. Milano. — Ghyczy Kálmán dr., Serfárig S., Pichler E. Budapest. — Schwarcz L. Somos. — Hevessy Pál Ika. — Sanher Lajos Károlyváros.

Lloyd szálloda. Freud Mór, Feleki Márton, Vámos Arthur dr., Reiger Emil Budapest. — Zankel József, Stolzer Frigyes, Glück József, Reiner Gyula Bécs. — Balaben Arthur Trieszt. — Schönbaum H. Zágráb. — Bagozzi Gyula Fiume.

De la Ville szálloda. Sellarvsky Lajos, Maczkó József, Marchini Eliz, Bottelni C., Camató Éva, Garatuliglia E., Demastena Artur, Moretti Antal, Siziana Lujza Grác. — Winter Béla Budapest. — Marinof Miklós Turin. — Szöke Géza Budapest. — Smaschin Ede Sesine. — Ladányi László Temesvár. — Grünauer Károly Bécs. — Schneider Adolf Teplicz. — Haasz Ignác Eszék. — Furmann B. Károlyváros.

Hungária szálloda. Alekszandrovics Mária Spalató. — Kindermann János Kranzdorf. — Keterstock Miklós Fehétemplom. — Horkay A. Budapest. — Gorgovics Miklós Zimony. — Friedländer N. Lugos. — Korodi Margit Budapest.

Tőzsdei árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Záratok.)
1904.
december
6 7

Budapest: Aranyár.

4%	K.	118.75	
Koronajár: 4%	"	98.20	
" 3 1/2	"	88.75	
Magyar földteherment.			
4%	"	98.20	
Horv. Szlavon	"	98.50	
Tisza-szab.	"	162.—	
Osztrák papírjár.	"	99.75	
" ezüst	"	100.—	
" arany	"	120.—	
" korona	"	100.—	
Osztrák-magyar bank	"	1630.—	
Magyar hitelbank	"	808.—	807.—
Osztrák hitelbank	"	678.50	676.25
Osztrák-magyar vasut	"	653.—	
100 márka	"	117.52 1/2	
London vista	"	239.50	
Páris	"	95.22 1/2	
20 frankos arany	"	19.05	
100 lira (olasz)	"	95.30	
20 márka	"	23.48	

Bécs. Magyar hitelr. K.	808.—	807.—
Osztrák hitelr.	678.50	676.25
Rimamurányi	518.—	
Union-bank	555.50	
Magyar államvasut	654.—	652.—
Lezáám. bank	—	
Jelzálogbank	528.—	
Adria	464.—	
Länderbank	450.75	
Lloyd	718.—	
Török sorsjegy	132.25	
Berlin. Osztrák hitelr.	212.75	212.50

Budapesti árutőzsde.

Buza április	10.30	10.28
" október	8.93	8.93
Rozs	—	—
" április	7.98	8.—
Zab	—	—
" április	7.23	7.22
Kukoricza október	—	—
" május	7.62	7.61
Zsir	65.—	64.50
Szalonna	54.50	54.—

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Buza loco	Cent.	120 4/8	—
december	"	118 4/8	—
május	"	114 4/8	—
Tengeri	Cent.	55 4/8	—
december	"	50 3/8	—
május	"	—	—
Fuwardij Liverpoolba pence	1 6/8	—	—

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:

December	Frank	45.75	45.75
Márczius	"	46.25	46.25
Május	"	46.75	46.75

Hamburg Santos good average:

December	Márka	37.50	37.50
Márczius	"	38.25	38.25
Május	"	38.75	38.75

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 8/16	—
November	"	6.75	—
Február	"	7.10	—

Cukor.

Prága frco Aussig kész . K.	33.95	34.10
" " " uj	25.—	25.—
frco Prága raff.	77.—	77.—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio“ könyvnyomdai műintézet.

Port Artur még csak egy pár hé-

Karácsonyi vásár is csak rövid ideig tart az

Adamich-téren levő

ROSENTHAL-féle
„Magyar Bazárban“ a hol minden

féle játéktárgyak, pipere cikkek nagy választékban és

legolesobb árban kaphatók. — 10 drb. képes vagy u. é. levelező-lap 20 krajczár.

100 drb. képes-lap 30 krajczár.

Hazai ipar
Legolesobb bevásárlási forrás.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

A legjobb bevásárlási forrás.

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmutárgyak és utazási cikkekben.

Karácsonyi vásár!

Nagy választék!

Gyermekjátékszerek! * Társasjátékok

Grammophonok! * Phonographok!

Bördisműaruk!

Chinaezüst és bronzárú ajándékok!

Eredeti tombola nyeremények!

Mérsékelt szabott árak!

Reich Sándor-nál

FIUME, Corso, Casa Tiring.

(Ezelőtt az Adria palotában).

Olcsó lakás

reggelivel kerestetik egy 14 éves magyar fiú számára, ki nem igényel külön szobát.

Czim a kiadóhivatalban.

Hirdetések
felvételnek a kiadóhivatalban.Könyvnyomdai
műintézetTipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolesobbban.

ESEGUISCE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

A egzebb és leghasznosabb ajándékok.
Nagy raktár: Alpacca és Chinaezüstökben és Lámpákban.Karlsbádi és franonia
porcellán
és üveg készletekben.Mindennemű üvegtáblák,
tákrók és képek
legolesobb árak mellett.Jacques Weiss veje: WEISZ SALAMON-nál.
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

Chincaglierie

„IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.

Moretti-, japán-
és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és
diszmi árukban.

Olcsó szabott áruk.

BERTOLOTTI

„TIROLESE“ vendéglője

(a Corsón, az Adamich-tér mellett).

Kitűnő konyha, zamatos borok.

Mindenkor friss csapolású sör.

Hal-speczialitások.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

Erzsébet téren az Adria palotával szemben.

„Petrosol“ hajviz biztos hatása. — El-
tünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erő-
síti a hajgyökereket, megakadályozza a haj-
hullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vasa által a légszervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál*, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor, 80 fill.

Két lakás kiadó.

kisebb családok részére, mindegyik 2 szoba
és konyha. Czim: Via della Caserma 5.
Felvilágosítás a háztulajdonosnál: Özv.
Fuminénél.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egyé-
nek havonként, risikó nélkül mellékkereset gyá-
nánt. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau
des «Merkur» Stuttgart, Schwabstr.

Nyomdász-inas

tisztesseges szülők gyermeke, ki legalább
két nyelven beszél, azonnali fizetéssel fel-
vétetik az „Unio“ nyomdában
Adria-palota.

Alapított 1831.

HIRSCH JAKAB

Polgári- és egyenruha-szabó

BUDAPEST és TURN-SEVERIN

V., Dorottya-utca II. I. em.

Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság.

A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.

A magyar királyi Államvasutak és a
Román államvasutak egyenruha szállítója,

Meghívás esetén megrendelés, mérték- és
próba-vétel végett megbízottját a cég
saját költségén Fiuméba küldi.

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

FÉRFI- ÉS FIURUHA-ÁRUHÁZ

CORSO 8. SZ. FIUME CORSO 8. SZ.

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT: BUDAPEST, MUZEUM-KÖRÜT 1. ALAPITTATOTT 1845-BEN: HELYBEN 37 ÉV ÓTA ÁLL FENN. AUSZTRIAI KÖZPONT: BÉCS, KÄRNTNERSTRASSE 19.

DIJJAL KITÜNTETVE A PÁRISI, BRÜSSELI, STETTINI ÉS ZÁGRÁBI KIÁLLÍTÁSOKON.

Ajánlja a n. é. közönségnek az új idényre
éppen most érkezett kész férfi- és fiú-
ruhákat dús választékban, legújabb divatu
és már ösmert szolid kivitelű utazó, utcai
és szalon-öltönyöket legolcsóbb és sza-
bott árban.

A mérték szerinti ruhák szöveteinek ki-
választása végett, a legdivatosabb bel- és
külföldi szövetekből gazdag minta-gyűjte-
mény áll a n. é. közönség rendelkezésére,
a mérték szerinti megrendelések gyorsan,
pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

A nem tetsző ruhákat, ha még hordva nem voltak,
kicserélem, vagy pedig a pénzt visszaadom.

Reform a fűtés terén!

Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50.
Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatalható, tehát a
vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: Rubel M., Corsia Deák; Miletió R., Mercato Coperto és
Kralj A., Sušak.

Telefon szám 443.

Első Fiumei Brikett-gyár

Minden család pénzt takarít!!!

Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.					
Remek 6 szem. kávé készlet minden szín- ben csak 98 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem- kávé készlet minden szinben csak f. 2.90 f. 2.90 f. 3.45	30 rőfös vég jó mi- nőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90
30 rőfös vég osodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvá- szon csak f. 4.15	30 rőfös vég rum- burgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég rum- burgi vászon csak 5.60
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon f. 9.45	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.10	35 rőfös vég kanavász különleges- ség csak f. 6.40	Remek női ing vá- szonból, kézi himzés- sel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhu- zatra csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma ka- navász csak f. 4.55	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.25	Remek selyem Cloth paplan minden szín- ben csak f. 3.95	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	30 rőfös vég I-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.85 f. 1.75 f. 2.25	Remek női háló Corseta nagy valász- tékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek Caschmir paplan minden szín- ben csak f. 3.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszu 1 1/2 mtr szé- les csak f. 1.05

Nyomatott az „Unio“ konyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry).